

02/27

Prostředky státního rozpočtu na realizaci Programu záchrany architektonického dědictví

Kontrolní akce byla zařazena do plánu kontrolní činnosti Nejvyššího kontrolního úřadu (dále jen „NKÚ“) na rok 2002 pod číslem 02/27. Kontrolní akci řídil a kontrolní závěr vypracoval člen NKÚ JUDr. Jan Holeček.

Cílem kontroly bylo prověřit vynakládání prostředků rozpočtové kapitoly Ministerstvo kultury na realizaci Programu záchrany architektonického dědictví.

Kontrolní akci provedly skupiny kontrolujících NKÚ z územních odborů severozápadní Čechy, střední Čechy, severovýchodní Čechy, severní Morava a jižní Morava v období od června 2002 do října 2002.

Kontrolovanými osobami byly:

Ministerstvo kultury; Benediktinské opatství sv. Václava v Broumově; Klášter premonstrátů Teplá, Teplá u Toužimě; město Děčín; město Heřmanův Městec; město Jičín; město Kutná Hora; město Moravská Třebová; město Oslavany; město Rosice; obec Kaceřov; obec Kunín; Okresní úřad Žďár nad Sázavou; Paul Michal, Zavadilova 1478, Praha 6; Ing. Perout Miroslav, Most, V. Nezvala bl. 238, čp. 2598; Římskokatolická farnost – probošství Litomyšl, Šantovo náměstí 183; Římskokatolická farnost Frýdek, Frýdek-Místek, Mariánské náměstí 145; Římskokatolická farnost Kolín, Kolín 2, Brandlova 25; Římskokatolická farnost Kutná Hora-Sedlec; Římskokatolická farnost (dále jen „ŘF“) Valtice; Státní památkový ústav středních Čech v Praze, Praha 3, Sabinova 373/5; Státní památkový ústav v Brně, náměstí Svobody 8 (od 1. 1. 2002 je nástupnickou organizací Státního zámku Telč a Státního zámku Jaroměřice nad Rokytinou); Státní památkový ústav v Ostravě, Korejská 876/12 (od 1. 1. 2002 je nástupnickou organizací Správy zámku Hradec nad Moravicí a Raduň); Státní památkový ústav v Pardubicích, Zámek 4; Státní památkový ústav v Plzni, Prešovská 7; Státní památkový ústav (dále jen „SPÚ“) v Ústí nad Labem, Hrnčířská 10; Státní ústav památkové péče, Praha 1-Malá Strana, Valdštejnské nám. 3/162 (dále jen „SÚPP v Praze“).

Kontrolovaným obdobím bylo období let 1998 až 2001, v případě věcných souvislostí i léta předcházející.

Námítky proti kontrolním protokolům, které podaly ŘF Frýdek a SPÚ v Plzni, byly vypořádány vedoucími skupin kontrolujících rozhodnutími o námítkách. Odvolání proti rozhodnutím o námítkách podána nebyla.

S e n á t NKÚ (ve složení: JUDr. Jan Holeček – předseda, Mgr. Marie Hošková, Ing. Jiří Kalivoda, Ing. Josef Pohl, Mgr. Zdeňka Profeldová – členové) na svém zasedání konaném dne 14. 1. 2003

s c h v á l i l usnesením č. 02/27/1

k o n t r o l n í z á v ě r v tomto znění:

I. Úvod

Poskytování finančních příspěvků ze státního rozpočtu na realizaci Programu záchrany architektonického dědictví vlastníkům kulturních památek vyplývá z ustanovení § 16 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění zákonů č. 242/1992 Sb. a vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění vyhlášky č. 139/1999 Sb. (dále jen „vyhláška č. 66/1988 Sb.“).

Program záchrany architektonického dědictví (dále jen „Program“) byl schválen usnesením vlády ze dne 22. února 1995 č. 110 jako dlouhodobé systémové opatření státu směřující k záchraně nejcennějších stavebních památek (hradů, zámků, klášterů, městských paláců apod.) a jejich areálů v České republice.

Příkazem ministra kultury č. 7/1995 ze dne 20. března 1995 byla zřízena Komise pro Program záchrany architektonického dědictví (dále jen „Komise“), která je poradním orgánem Ministerstva kultury v otázkách alokace státní finanční podpory.

Ministerstvo kultury (dále jen „MK“) vydalo pokyny MK č. j. 2879/96 ze dne 29. února 1996 a č. j. 2918/98 ze dne 18. února 1998 pro použití a alokaci státních finančních prostředků pro Program záchrany architektonického dědictví ve smyslu usnesení vlády ze dne 22. února 1995 č. 110 (dále jen „Pokyny MK č. j. 2879/96 a 2918/98“).

Památky, které se zapisují do Ústředního seznamu kulturních památek České republiky vedeného ústřední organizací státní památkové péče, prohlašuje kulturními památkami MK.

Finanční příspěvek je poskytován vlastníkům kulturních památek nebo organizacím, které mají příslušnost hospodaření s kulturní památkou, (dále jen „vlastníci“) jako investiční nebo neinvestiční účelová dotace ze státního rozpočtu.

Poskytnutí příspěvku je podmíněno účastí vlastníka na financování obnovy a dále zajištěním budoucího provozu a běžné údržby památky. Příspěvek z Programu je doplňkovým zdrojem financování obnovy kulturní památky. Vyhláška č. 66/1988 Sb. stanoví, že při obnově národních kulturních památek, kulturních památek zapsaných na Seznamu světového dědictví a při obnově (restaurování) kulturních památek, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi, lze poskytnout příspěvek až do výše celkových nákladů spojených s obnovou v běžném kalendářním roce.

Podmínky pro použití příspěvku se příjemcům stanoví rozpočtovým opatřením nebo správním rozhodnutím. V letech 1998 a 1999 správní rozhodnutí příjemcům vydávaly na základě podkladů MK příslušné okresní úřady (dále jen „OkÚ“), v letech 2000 a 2001 vydávalo správní rozhodnutí o poskytnutí příspěvku na akce obnovy kulturních památek MK. MK v rozhodnutí stanovilo podmínky pro použití, čerpání a proplacení příspěvku vlastníkům kulturních památek. Příspěvkovým organizacím zřízených MK měly být podmínky pro použití finančních příspěvků na obnovu kulturních památek stanoveny rozpočtovým opatřením (účelovým navýšením ročního rozpočtu), od roku 2001 MK vydávalo i příspěvkovým organizacím Rozhodnutí o poskytnutí příspěvku na obnovu nemovité kulturní památky.

Příspěvek je proplácen Českou spořitelnou, a. s., z účtu zřízeného Ministerstvem financí (dále jen „MF“), a to na základě oznámení vystaveného MK o limitu prostředků na Program schváleném ve státním rozpočtu.

V tabulce č. 1 je uveden celkový počet přijatých žádostí, celkové náklady na obnovu kulturních památek v tis. Kč uvedené v žádostech, celková požadovaná výše příspěvku obsažená v žádostech v tis. Kč, počet žádostí, kterým MK schválilo příspěvek, a celková výše přiznaného příspěvku v tis. Kč v jednotlivých letech.

Tabulka č. 1

(údaje MK)

	Rok 1998	Rok 1999	Rok 2000	Rok 2001	Celkem
Počet přijatých žádostí	412	381	383	338	1 514
Náklady na obnovu kulturní památky na rok v tis. Kč uvedené v žádostech	3 237 420	2 569 950	2 024 029	1 972 848	9 804 247
Celková výše příspěvku požadovaného v žádostech v tis. Kč	2 000 500	1 596 830	1 207 040	1 232 616	6 036 986
Počet žádostí, kterým byl schválen příspěvek	216	246	165	214	841
Přiznaný příspěvek v tis. Kč	335 000	326 172	253 195	420 784	1 335 151

MK poskytlo příjemcům v kontrolovaném období finanční příspěvek na obnovu kulturních památek z Programu v celkové výši 1 335 151 tis. Kč, tj. 22,1 % z celkové výše požadovaného příspěvku obsažené v žádostech.

Kontrolovaný objem v rámci kontrolní akce činil 321 686 tis. Kč, tj. 24,1 % prostředků přiznaného příspěvku z Programu.

V tabulce č. 2 je uveden Přehled o poskytnutých finančních prostředcích státního rozpočtu v letech 1998 až 2001 na Program (evidenční číslo Programu – 334030).

Tabulka č. 2

(údaje MK)

Rok	Schválený rozpočet v tis. Kč			Upravený rozpočet v tis. Kč			Čerpání k 31. prosinci v tis. Kč		
	KV ¹⁾	BV ²⁾	Celkem	KV	BV	Celkem	KV	BV	Celkem
1998	335 000	0	335 000	20 400	311 300	331 700	19 400,00	309 907,10	329 307,10
1999	186 000	149 000	335 000	3 800	321 372	325 172	3 800,00	321 372,00	325 172,00
2000	265 000	11 500	276 500	8 100	245 095	253 195	8 100,00	244 628,32	252 728,32
2001	65 000	399 800	464 800	10 550	379 714	390 264	10 420,31	375 330,70	385 751,01
Celkem	851 000	560 300	1 411 300	42 850	1 257 481	1 300 331	41 720,31	1 251 238,12	1 292 958,43

¹⁾ KV – kapitálové výdaje.

²⁾ BV – běžné výdaje.

V průběhu kontrolovaných let byly rozpočtovými opatřeními převedeny finanční příspěvky do jiných kapitol státního rozpočtu (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy; Okresní úřady) v případech, kdy vlastníky kulturních památek byly organizace rozpočtované v rámci těchto kapitol, a dále byly rozpočtovými opatřeními sníženy kapitálové výdaje ve prospěch běžných výdajů.

U MK byla kontrola zaměřena na správnost systému poskytování finančního příspěvku z Programu, zajištění hospodárného využití prostředků a systému kontroly; byla prověřena činnost MK jako správce Programu (evidenční číslo Programu 334030). U příjemců byla kontrola zaměřena na dodržování stanovených podmínek užití finančního příspěvku z Programu, účelovost, hospodárnost a efektivnost jeho využití.

II. Nedostatky zjištěné na MK

1.

V bodu 3 Programu jsou mj. uvedena tato ustanovení:

„Hodnocení projektů a na základě toho jejich zahrnutí do Programu a určování jejich pořadí v Programu bude zajišťovat Ministerstvo kultury. Hodnocení se provede objektivní metodou stanovení významu a užitečnosti každého projektu podle předem daných dlouhodobých kritérií odvozených z cílů Programu ...“

V části II Pokynů MK č. j. 2879/96 a č. j. 2918/98 jsou mj. uvedena tato ustanovení:

„2. Zároveň s projekty ... se Ministerstvu předkládají žádosti o zařazení akce ... do Programu ...

6. Přijaté projekty záchrany jsou hodnoceny v souladu s přílohou cit. usnesení vlády, přičemž vzniká pořadí akcí pro poskytnutí finanční podpory v následujícím roce.“

MK nehodnotilo všechny přijaté projekty a žádosti objektivní metodou stanovení významu a užitečnosti projektů. V roce 1998 MK výpočet koeficientů, na jejichž základě by určilo pořadí, neprovedlo u žádné akce a v letech 1999 až 2001 neprovedlo hodnocení u pokračujících akcí obnovy kulturních památek. V kontrolovaném období MK tudíž k hodnocení projektů a žádostí u 650 akcí obnovy, jejichž vlastníkům poskytlo finanční příspěvek z Programu ve výši 1 013 092 tis. Kč, nepoužilo objektivní hodnotící systém, který byl schválen usnesením vlády ze dne 22. února 1995 č. 110 jako Příloha k Programu.

2.

V bodu 3 Programu jsou mj. uvedena následující ustanovení:

„Věcnou náplň Programu budou tvořit projekty záchrany kulturních památek předložené ministerstvu kultury jejich vlastníky ... (dále jen „projekty“). Projekty musí obsahovat údaje nezbytné k vyhodnocení jejich významu a užitečnosti a ke stanovení příspěvku na obnovu kulturní památky ...“

V bodu 3 Zásad poskytování příspěvku z Programu, které jsou přílohou k Programu, (dále jen „Zásady“) jsou mj. uvedena následující ustanovení:

„Ověřování a vyhodnocení Projektů ... zajišťuje a jejich zařazení do Programu ... v pořadí podle výsledku ověření a vyhodnocení významu a důležitosti projektů provádí zvláštní komise Ministerstva kultury. Práci komise kontroluje ... oddělení kontroly Ministerstva kultury.“

MK Komisi nepředkládalo úplné seznamy přijatých žádostí s návrhem výše přiděleného finančního příspěvku. Komise tak nemohla hodnotit celkem **275 žádostí**, které nebyly v uvedených seznamech zahrnuty. Vlastníci v nich požadovali finanční příspěvek na obnovu kulturní památky v celkové výši **1 189 856 tis. Kč**. Všichni žadatelé tak neměli srovnatelné podmínky pro přiznání finančního příspěvku v rámci Programu.

MK nepostupovalo v souladu s ustanovením bodu 3 Zásad, neboť oddělení kontroly MK práci Komise nekontrolovalo.

3.

MK poskytlo v letech 1998 až 2001 finanční příspěvky na obnovu kulturních památek v celkové výši **144 872 tis. Kč** i vlastníkům, kteří nesplnili podmínky stanovené v Programu, Pokynech a žádostech. Např.:

- MK v roce 1998 poskytlo 19 800 tis. Kč i na akce obnovy kulturních památek, jejichž vlastníci nepodali žádost o příspěvek z rozpočtu na rok 1998. Jednalo se o 19 akcí (z celkového počtu 22), které z důvodu restrikcí státního rozpočtu na rok 1997 byly financovány v roce 1998.
- MK poskytlo 38 806 tis. Kč městu Heřmanův Městec a SÚPP v Praze, i když tito příjemci nezpracovali projekty.
- MK poskytlo 4 800 tis. Kč SÚPP v Praze i přesto, že odeslal MK žádost na rok 2000 až 44 dnů po termínu stanoveném MK.
- MK poskytlo celkem 8 příjemcům (z 26 kontrolovaných osob) 81 466 tis. Kč i přesto, že nedoložili nařízení zabezpečovacích, popř. udržovacích prací (havarijní výměr) vydané územně příslušným stavebním úřadem. V kontrolovaném období byl Program MK vyhlášen pouze pro případy kulturních památek v havarijním technickém stavu.

4.

V bodu 4 Programu je mj. uvedeno toto ustanovení:

„Podmínky pro použití finančních prostředků se stanoví rozpočtovým opatřením, správním rozhodnutím, případně smlouvou.“

MK poskytlo v letech 1998 až 2000 jím zřízeným příspěvkovým organizacím na 149 akcí obnovy kulturních památek finanční příspěvek z Programu ve výši **319 617 tis. Kč**. MK v příslušných rozpočtových opatřeních nestanovilo organizacím podmínky pro použití těchto finančních prostředků.

5.

V § 7 odst. 5 písm. a) vyhlášky č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku, je mj. uvedeno:

„V rozhodnutí správce programu stanoví

a) závazné technicko-ekonomické, časové a finanční parametry akce ...“

MK jako správce Programu v roce 2001 nestanovilo v rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce obnovy příjemcům finančních příspěvků závazné technicko-ekonomické parametry akce.

III. Nedostatky zjištěné u příjemců finančního příspěvku ze státního rozpočtu v rámci Programu

1. Porušení zásady účelovosti, časovosti a hospodárnosti při vynakládání finančních prostředků státního rozpočtu z Programu

1.1

V § 5 odst. 2 a v § 11 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky České republiky a obcí v České republice (rozpočtová pravidla republiky), je mj. uvedeno:

„Na konkrétní akce ... se poskytují účelové dotace ... Mohou být použity jen na určené účely a podléhají ročnímu zúčtování se státním rozpočtem republiky.“

„Rozpočtové prostředky mohou být použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem republiky určeny.“

V § 21 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), který nabyl účinnosti od 1. 1. 2001 je uvedeno:

„Nestanoví-li tento zákon jinak, mohou být prostředky státního rozpočtu použity pouze v příslušném rozpočtovém roce k účelům, na které byly určeny zákonem o státním rozpočtu.“

Příjemci SPÚ v Plzni, Klášter premonstrátů Teplá, město Děčín, OkÚ Žďár nad Sázavou, ŘF Valtice, město Kutná Hora, SPÚ v Brně (resp. Státní zámek Telč), ŘF – proboštvství Litomyšl, SPÚ v Pardubicích, město Moravská Třebová, Benediktinské opatství sv. Václava v Broumově, SPÚ v Ústí nad Labem a SÚPP v Praze porušili výše uvedená ustanovení nebo podmínky stanovené v Rozhodnutí MK (resp. OkÚ) v 22 případech; nedostatky se týkaly finančních prostředků v celkové výši **9 345 415 Kč**. Např.:

– Příjemci použili prostředky neinvestičního příspěvku z Programu na úhradu stavebních prací investičního charakteru a na pořízení investic v celkové výši 3 517 904 Kč:

SPÚ v Plzni – na pořízení výtahu, elektrovytápění objektu zámku, počítače a scanneru atd. v celkové hodnotě 1 936 233 Kč.

Klášter premonstrátů Teplá – na sociální zařízení jednotlivých cel, elektroinstalaci atd. v celkové hodnotě 898 760 Kč (bez daně z přidané hodnoty – dále jen „DPH“).

Město Děčín – na výstavbu cukrárny a soc. zařízení v bytové jednotce v celkové hodnotě 682 911 Kč, tyto finanční prostředky použilo neoprávněně na úhradu nákladů spojených s pracemi na obnově nemovité kulturní památky nad rámec stanovený v Rozhodnutí MK a současně nezaúčtovalo na účet 042 tuto částku.

– Příjemci nedodrželi podíl příspěvku poskytnutého na obnovu stanovený v Rozhodnutí MK (resp. OkÚ), a neoprávněně tak použili finanční prostředky státního rozpočtu v celkové výši 1 795 645 Kč. Jednalo se o OkÚ Žďár nad Sázavou (778 716 Kč), ŘF Valtice (402 755 Kč), město Kutná Hora (347 978 Kč), SPÚ v Brně, resp. Státní zámek Telč (141 923 Kč), ŘF – proboštvství Litomyšl (124 273 Kč).

– Příjemci realizovali práce nad rámec stanovený v Rozhodnutí MK (resp. OkÚ) nebo v rozpočtovém opatření a z finančního příspěvku v rámci Programu za tyto práce uhradili celkem 1 872 846 Kč. Jednalo se o SPÚ v Pardubicích (1 016 540 Kč) a město Moravská Třebová (856 306 Kč).

1.2

V § 30 odst. 2 vyhlášky č. 205/1991 Sb., o hospodaření s rozpočtovými prostředky státního rozpočtu České republiky a o finančním hospodaření rozpočtových a příspěvkových organizací, je mj. uvedeno:

„Organizace hospodařící s rozpočtovými prostředky je povinna při plnění rozpočtu dbát, aby dosahovala maximálních příjmů a plnila úkoly hrazené ze státního rozpočtu republiky nejhospodárnějším způsobem a aby efektivně využívala rozpočtových prostředků.“

Příjemci Benediktinské opatství sv. Václava v Broumově, SPÚ v Pardubicích, SPÚ v Ústí nad Labem, město Kutná Hora, město Oslavany, město Moravská Třebová a SÚPP v Praze porušili uvedené ustanovení nebo smlouvy o dílo v 15 případech, nedostatky se týkaly finančních prostředků v celkové výši **8 348 358 Kč**. Např.:

- Benediktinské opatství sv. Václava v Broumově uhradilo zhotoviteli vícepráce ve výši 1 266 390 Kč bez písemného odsouhlasení před jejich realizací v rozporu s uzavřenou smlouvou. Benediktinské opatství sv. Václava v Broumově dále uhradilo zhotoviteli částku 256 481 Kč jako kompenzaci meziročního nárůstu cen prací i přesto, že smlouva o dílo neřešila meziroční cenový nárůst a byla uzavřena na cenu smluvní s termínem plnění od května do prosince 1998.
- SPÚ v Pardubicích uhradil zhotovitelům vícepráce v hodnotě 981 698 Kč bez písemného odsouhlasení před jejich realizací v rozporu s uzavřenou smlouvou.
- SPÚ v Ústí nad Labem zhotoviteli proplatil vícepráce ve výši 521 123 Kč bez písemného odsouhlasení před jejich realizací v rozporu s uzavřenou smlouvou.
- Město Kutná Hora v roce 2000 uhradilo fakturu ve výši 2 000 000 Kč, soupis prací přiložený k faktuře neobsahoval rozsah provedených prací a jejich cenu, nebylo tedy možno provádět kontrolu čerpání jednotlivých rozpočtových částek dle smlouvy o dílo.
- Město Oslavany v roce 1998 poskytlo dodavateli zálohu ve výši 1 000 000 Kč, bez vyžádání vyúčtování a doložení již provedených prací uhradilo další zálohovou fakturu ve výši 1 000 000 Kč.
- SPÚ v Pardubicích a SPÚ v Ústí nad Labem neuplatnily vůči zhotoviteli smluvní pokutu za nedodržení termínu ukončení díla.

2. Nedostatky při zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Příjemci město Děčín, Paul Michal, město Oslavany, SÚPP v Praze, město Kutná Hora, město Rosice, SPÚ v Ústí nad Labem, město Moravská Třebová, SPÚ v Pardubicích, Benediktinské opatství sv. Václava v Broumově, město Heřmanův Městec, ŘF – proboštvství Litomyšl, Klášter premonstrátů Teplá, ŘF Frýdek, OkÚ Žďár nad Sázavou a SPÚ v Plzni porušili ustanovení zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění platném v kontrolovaném období, celkem v **49 případech**, týkajících se celkového finančního objemu plnění ve výši **61 038 595 Kč** (bez DPH). Např.:

- Příjemci uzavřeli smlouvy o dílo v celkové výši 9 091 609 Kč se zhotoviteli, jejichž výběr neprovedli zákonem stanoveným způsobem. Jednalo se o město Děčín (4 295 146 Kč, bez DPH), Paula Michala (3 311 000 Kč, bez DPH), město Oslavany (492 170 Kč, bez DPH), SÚPP v Praze (467 000 Kč, bez DPH), město Kutná Hora (400 000 Kč), město Rosice (126 293 Kč, bez DPH).
- SPÚ v Ústí nad Labem uzavřel smlouvu o dílo ve výši 4 333 900 Kč bez DPH s termínem dokončení díla o 7 měsíců delším, než je uvedeno v nabídce uchazeče. Město

Moravská Třebová uzavřelo smlouvu o dílo ve výši 17 149 927 Kč (bez DPH) o 17 dnů dříve, než byly vyhodnoceny předložené nabídky.

- Příjemci SPÚ v Pardubicích a Benediktinské opatství sv. Václava v Broumově nezabezpečili pro účely zadání veřejné zakázky zadávací dokumentaci, která by komplexně řešila obnovu a zachování kulturní památky. Důsledkem nedostatečné přípravy, tedy i chybně zpracované zadávací dokumentace bylo, že příjemci prováděli změny rozsahu prací, který nebyl v souladu se zadávací dokumentací, což mělo přímý vliv na posunutí termínu dokončení a překročení smluvních cen celkem o 12 269 815 Kč.
- Město Heřmanův Městec při zadání veřejné zakázky poskytlo uchazečům projekt bez výkazu výměr a soupisu požadovaných prací a dodávek, čímž dostatečně nevymezilo předmět veřejné zakázky. Náklady vyčíslené v nabídce vítězné firmy vzrostly oproti odbornému propočtu projektanta z 3 500 000 Kč na 8 574 000 Kč (tj. téměř 2,5krát).
- ŘF – probošství Litomyšl v zadávací dokumentaci neúplně specifikovala práce v celkové hodnotě 900 000 Kč (tj. 15 % ceny vítězné nabídky).
- Příjemci Klášter premonstrátů Teplá, město Moravská Třebová, město Oslavany, ŘF Frýdek a ŘF – probošství Litomyšl nevyloučili z další účasti na veřejné zakázce uchazeče, kteří neprokázali splnění kvalifikačních předpokladů nebo nesložili požadovanou jistotu. Všechny uvedené podmínky nesplnil žádný uchazeč, přesto ve třech případech byli tito příjemci vybráni.
- Příjemci město Heřmanův Městec, město Moravská Třebová, ŘF Frýdek a ŘF – probošství Litomyšl neuvedli v podmínkách soutěže kritéria v sestupném pořadí podle stupně významu a nestanovili jejich váhu podle pořadí, ŘF – probošství Litomyšl nehodnotila nabídky uchazečů podle původně stanovených kritérií.
- Příjemci Klášter premonstrátů Teplá, město Rosice a ŘF – probošství Litomyšl nedodrželi podmínku uchovávat dokumentaci o zadání, včetně podaných nabídek všech uchazečů po dobu pěti let. Z toho důvodu nelze vyhodnotit, zda uchazeči splnili zákonem stanovené podmínky.

3. Nedostatky ve veřejné soutěži realizované podle výměru MF ČR č. 01/94 a Zadávacího řádu staveb

Podle ustanovení § 10 zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, a ustanovení § 2 odst. 2 zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánů České republiky v oblasti cen, vydalo MF ČR výměr č. 01/94 ze dne 17. listopadu 1993, kde se vydává seznam zboží s regulovanými cenami v části II pol. 11 písm. B mj. uvádí:

„Stavby, stavební objekty, ... stavební a montážní práce ... financované za účasti státního rozpočtu ... Pro účely regulace cen platí: ... se sjednávají na podkladě vyhodnocení soutěže podle Zadávacího řádu staveb... (dále jen „ZŘS“) ...“

V ZŘS v čl. 24 odst. 2 se mj. uvádí:

„Není-li v podmínkách soutěže stanoven způsob výběru nejvhodnější nabídky, je zadavatel oprávněn vybrat si návrh, který mu nejlépe vyhovuje. Přitom nabídková cena je jedním z nejvýznamnějších faktorů hodnocení nabídek.“

SÚPP v Praze v roce 1994 vybral jako nejvhodnější nabídku zhotovitele s nabídkovou cenou **88 230 000 Kč** (bez DPH), přičemž 10 nabídek z dvaceti obsahovalo cenu nižší. SÚPP v Praze nestanovil v soutěžních podmínkách jednoznačně způsob zpracování cenové nabídky.

SÚPP v Praze nezabezpečil pro účely zadání veřejné soutěže zadávací dokumentaci, která by dostatečně řešila obnovu a zachování kulturní památky, prováděl změny rozsahu prací, který nebyl v souladu se zadávací dokumentací, což mělo vliv mimo jiné na

prodloužení termínu dokončení o 42 měsíců a zvýšení smluvní ceny o **81 573 060 Kč** (bez DPH).

SÚPP v Praze veřejnou soutěž nevyhlásil v Cenovém věstníku a nevypracoval „Zprávu o výsledcích soutěžního řízení“.

4. Nesprávné vedení účetní evidence

V zákoně č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v § 4 odst. 2, § 7 odst. 1 a § 9 odst. 1 písm. c) se mj. uvádí:

„Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví účtově osnovy a postupy účtování ...“

„Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví úplně, průkazným způsobem a správně tak, aby věrně zobrazovalo skutečnosti, které jsou jeho předmětem.“

„V soustavě jednoduchého účetnictví účtují ...

e) církve a náboženské společnosti, jejich orgány a církevní instituce, které mají právní subjektivitu, pokud nepodnikají nebo pokud nejsou příjemci dotací z příslušných státních rozpočtů.“

Příjemci obec Kunín, SPÚ v Plzni, OkÚ Žďár nad Sázavou, Klášter premonstrátů Teplá, město Děčín, SPÚ v Brně (resp. Státní zámek Telč), město Heřmanův Městec, město Kutná Hora, město Jičín, město Moravská Třebová, ŘF Valtice, ŘF – probošství Litomyšl, ŘF Kolín, ŘF Frýdek a město Oslavany porušili uvedená ustanovení a opatření MF, kterými se stanoví účtová osnova a postupy účtování, tím, že finanční příspěvek z Programu v celkové výši **52 315 764 Kč** nevedli v účetnictví v souladu s tímto zákonem. Např.:

– Příjemci pořízený dlouhodobý hmotný majetek a práce investičního charakteru v celkové výši 11 077 845 Kč nezaúčtovali na vrub účtu 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku (resp. 042 – Pořízení hmotných investic). Např.:

obec Kunín – elektroinstalaci, zdravotnickou, vzduchotechniku, vytápění, technologické přípojky, komunikace, kotle a stavební práce v kotelně a podkroví (ve výši 6 573 086 Kč);

SPÚ v Plzni – pořízení výtahu a elektroytápění objektu zámku (ve výši 1 936 233 Kč);

OkÚ Žďár nad Sázavou – zhotovení kopií 5 soch (ve výši 966 748 Kč);

Klášter premonstrátů Teplá – sociální zařízení jednotlivých cel, elektroinstalaci atd. (ve výši 898 760 Kč);

SPÚ v Brně (resp. Státní zámek Telč) – výstavbu sociálního zařízení (ve výši 20 108 Kč).

– Příjemci o čerpání neinvestičního finančního příspěvku z Programu v celkové výši 16 938 751 Kč účtovali na účtu 042 – Pořízení dlouhodobého hmotného majetku (resp. 042 – Pořízení hmotných investic), i když z tohoto příspěvku hradili opravy. Jednalo se o město Heřmanův Městec (11 736 000 Kč), město Kutná Hora (2 100 000 Kč), město Jičín (2 000 000 Kč) a město Moravská Třebová (1 102 751 Kč).

– Příjemci neúčtovali v soustavě podvojného účetnictví, ačkoliv byli příjemci příspěvku z Programu ve výši 18 600 000 Kč. Jednalo se o ŘF Valtice (6 200 000 Kč), ŘF – probošství Litomyšl (5 700 000 Kč), ŘF Kolín (3 700 000 Kč) a ŘF Frýdek (3 000 000 Kč).

– Příjemci neúčtovali o poskytnutí a použití finančního příspěvku z Programu ve výši 4 000 000 Kč. Jednalo se o ŘF – probošství Litomyšl (2 000 000 Kč) a ŘF Kolín (2 000 000 Kč).

- Město Oslavany v letech 1999 a 2000 účetnictví nevedlo účetnictví úplně, průkazně a správně, neboť výdajové pokladní doklady ve výši 1 699 168 Kč neobsahovaly náležitosti podle § 11 odst. 1 výše uvedeného zákona o účetnictví.

5. Ostatní zjištění

5.1

V pokynech MK č. j. 2879/96 a č. j. 2918/984 se mj. stanoví:

„Akce obnovy kulturní památky, zařazená do Programu, musí mít povahu záchrany existence objektu nebo záchranu těch jejích částí, které tvoří památkovou podstatu kulturní památky.“

Příjemci město Moravská Třebová, město Jičín a SPÚ středních Čech v Praze realizovali za poskytnuté prostředky i práce, které neměly povahu záchrany existence objektu. Město Moravská Třebová vybudovalo 4 bytové jednotky a realizovalo práce související se zřízením základní umělecké školy. Příjemci město Jičín a SPÚ středních Čech v Praze vybudovali 2 byty, aniž požádali příslušný stavební úřad o vydání stavebního povolení, čímž porušili ustanovení § 54 zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

5.2

V čl. 14 odst. 1 Zásad pro financování programů z prostředků státního rozpočtu, fondů Evropské unie, fondů NATO a úvěrů se státní zárukou, vydaných MF pod č. j. 113/5 095/2000, je mj. uvedeno:

„Účastníci programu nesmí hradit daň z přidané hodnoty ... z centrálních zdrojů ...“

Kláster premonstrátů Teplá neoprávněně použil prostředky státního rozpočtu ve výši **82 660 Kč** na úhradu DPH obsažené ve fakturách dodavatele stavebních prací. Klášter premonstrátů Teplá je registrován jako plátce DPH a uplatnil odpočet DPH z předmětných faktur v uvedené výši u příslušného finančního úřadu.

IV. Shrnutí a vyhodnocení

Nedostatky zjištěné u MK:

- **MK nehodnotilo všechny přijaté projekty a žádosti objektivní metodou stanovení významu a užitečnosti projektů určenou v Programu, neprovedlo výpočet hodnotících koeficientů u 650 akcí obnovy, na které poskytlo finanční příspěvek 1 013 092 tis. Kč (tj. 75,9 % z poskytnutého finančního příspěvku z Programu celkem).**
- **MK Komisi předkládalo neúplné seznamy všech řádně přijatých žádostí vlastníků s návrhem výše přiděleného finančního příspěvku. Komise tak nemohla ohodnotit celkem 275 žádostí, které nebyly v uvedených seznamech zahrnuty.**
- **MK poskytlo finanční příspěvky na obnovu kulturních památek ve výši 144 872 tis. Kč i vlastníků, kteří nesplnili podmínky stanovené v Programu, Pokynech a žádostech. MK nezavázalo příjemce k dodržování výše uvedených předpisů, proto z nesplnění podmínek stanovených v těchto materiálech nevyplývaly příjemcům žádné důsledky.**
- **MK poskytlo příspěvkovým organizacím ve své působnosti finanční příspěvek z Programu ve výši 319 617 tis. Kč, aniž by jim v příslušných rozpočtových opatřeních stanovilo podmínky pro použití finančních prostředků.**
- **MK v roce 2001 jako správce Programu nestanovilo v rozhodnutí o účasti státního rozpočtu na financování akce obnovy příjemcům finančních příspěvků závazné technicko-ekonomické parametry akce.**

Nedostatky zjištěné u příjemců:

- **nedodržení časovosti, účelovosti a hospodárnosti při použití finančních prostředků státního rozpočtu u příjemců v 37 případech v objemu 17 694 tis. Kč;**
- **nedostatky při zadávání státních zakázek podle zákona č. 199/1994 Sb. a ZŘS u příjemců v 50 případech týkajících se celkového finančního objemu plnění ve výši 230 842 tis. Kč (bez DPH). Příjemci např. uzavřeli smlouvy o dílo se zhotoviteli, jejichž výběr neprovedli zákonem stanoveným způsobem; uzavřeli smlouvu o dílo s pozdějším termínem dokončení díla, než bylo uvedeno v nabídce, nebo dříve, než byly vyhodnoceny předložené nabídky; nezabezpečili pro účely zadání veřejné zakázky zadávací dokumentaci, která by komplexně řešila obnovu a zachování kulturní památky; nevyloučili z další účasti na veřejné zakázce uchazeče, kteří neprokázali splnění kvalifikačních předpokladů; nedodrželi podmínku uchovávat dokumentaci o zadání, včetně podaných nabídek všech uchazečů po dobu pěti let atd.;**
- **nesprávné vedení účetní evidence – příjemci finanční příspěvek z Programu v celkové výši 52 316 tis. Kč nevedli v účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb.;**
- **nedodržení podmínek stanovených pro poskytnutí příspěvku z Programu. Příjemci v rámci obnovy realizovali i práce, které neměly povahu záchrany existence objektu; příjemce se nepodílel na financování obnovy vlastními prostředky; příjemce neoprávněně použil finanční prostředky z Programu na úhradu DPH.**

Kontrolovaný objem finančních prostředků státního rozpočtu poskytnutých z Programu 26 kontrolovaným příjemcům činil 321 686 tis. Kč, kontrolou zjištěné nedostatky se týkaly celkem 75 694 tis. Kč, tj. 23,5 %. Dále byly zjištěny nedostatky při zadávání státních zakázek v celkové výši 230 842 tis. Kč (bez DPH).